

Vergaderjaar 1986–1987

19998

Overeenkomst met Hongarije tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting; 's-Gravenhage, 5 juni 1986

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 12 juni 1987. De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens een of beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 12 juli 1987.

Aan de Voorzitters van de Eerste Kamer en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 9 juni 1987

Ter voldoening aan het ter zake bepaalde in de Grondwet¹, de Raad van State gehoord, heb ik de eer u hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen de op 5 juni 1986 te 's-Gravenhage tot stand gekomen overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de regering van de Hongaarse Volksrepubliek tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen en naar het vermogen (Trb. 1986, 72 en 1987, 38).²

Een toelichtende nota bij deze overeenkomst gelieve u hiernevens aan te treffen.

De goedkeuring wordt alleen voor Nederland gevraagd.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. van den Broek

¹ Art. 91, (1), add. art. XXI, (1) (a) G. W. en art. 61, (3), G. W. 1972.

² Ter inzage gelegd op de bibliotheek.

TOELICHTENDE NOTA

Inleiding

Het verdrag tussen Nederland en Hongarije ter voorkoming van dubbele belasting inzake directe belastingen, met bijbehorend Slotprotocol van 15 november 1938 (Trb. 1956, 86) is het oudste nog van toepassing zijnde verdrag dat door Nederland op dit terrein is gesloten. Het is in werking getreden op 1 mei 1940. Het Koninklijk besluit van 7 mei 1940 bepalende de bekendmaking van verdrag en slotprotocol in het Staatsblad, is ten gevolge van de oorlogsomstandigheden niet in het Staatsblad opgenomen.

De Hongaarse Volksrepubliek is een staatshandelsland waarin aan het marktmechanisme door middel van structurele economische hervormingen een toenemende rol wordt toegekend voor de allocatie van produktiemiddelen en de omvang en de samenstelling van de consumptie. De particuliere sector speelt daarbij gaandeweg een grotere rol in de Hongaarse economie.

Momenteel bestaan er een 50-tal samenwerkingsovereenkomsten tussen Nederlandse en Hongaarse ondernemingen waaronder een aantal joint-ventures.

Het bestaande verdrag dateert van ver vóór de OESO-modelverdragen. Dientengevolge wijkt het patroon van dit verdrag af van de lijn in de OESO-modelverdragen en ontbreekt tevens een aantal in de modernere Nederlandse verdragen gebruikelijke bepalingen, zoals een regeling inzake non-discriminatie. Het begrip rechtspersoonlijkheid is in het verdrag evenmin omschreven.

Bij een niet eenduidige uitleg van een begrip als rechtspersoonlijkheid kunnen er problemen van internationale dubbele belasting ontstaan.

Daarnaast deden ook de steeds voortschrijdende ontwikkelingen op het gebied van het internationale belastingrecht op den duur steeds meer de behoefte gevoelen om tot een alles omvattende herziening van het verdrag te geraken.

De onderhandelingen die er zowel van Nederlandse als van Hongaarse zijde op waren gericht te komen tot een nieuwe overeenkomst, geschoeid op de leest van het OESO-modelverdrag 1977, hebben uiteindelijk geleid tot de totstandkoming van een nieuwe overeenkomst ter vermindering van dubbele belasting, met bijbehorend protocol, getekend op 5 juni 1986, die in de plaats zal treden van het huidige verdrag. Naar de mening van de eerste ondergetekende weerspiegelen de in de nieuwe overeenkomst neergelegde regelingen een resultaat dat in het licht van de over en weer naar voren gebrachte wensen als evenwichtig kan worden beschouwd.

In het hierna volgende worden de bepalingen van de overeenkomst, in het bijzonder die welke afwijken van het OESO-modelverdrag 1977 of van het huidige verdrag, nader toegelicht.

Personen waarop de overeenkomst van toepassing is (artikel 1)

Overeenkomstig het OESO-modelverdrag 1977 geldt de overeenkomst in beginsel slechts voor inwoners van Nederland en Hongarije.

Behoudens het bepaalde in artikel 25 (non-discriminatie) kunnen inwoners van derde landen derhalve geen rechten doen gelden op toepassing van de onderhavige overeenkomst.

Belastingen waarop de overeenkomst van toepassing is (artikel 2)

Evenals het huidige verdrag geldt de nieuwe overeenkomst voor belastingen naar het inkomen en naar het vermogen. Wat de Nederlandse belastingen naar het inkomen betreft, geldt de nieuwe overeenkomst ook voor het winstaandeel dat wordt geheven krachtens de Mijnwet 1810 en de Mijnwet Continentaal Plat 1965.

Gelet op het bepaalde in artikel 25a, vierde lid juncto derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State, blijft openbaarmaking van het advies van de Raad van State en het nader rapport achterwege.

Algemene begripsbepalingen (artikel 3)

Het huidig verdrag bevat geen algemene bepaling waarin de in het verdrag gebruikte begrippen worden omschreven. Evenmin bevat het verdrag een verwijzingsbepaling volgens welke de betekenis van de niet in het verdrag voorkomende termen en uitdrukkingen moet worden uitgelegd volgens de wetten van de Staat in kwestie, tenzij de context van het verdrag een andere uitleg vereist.

In de nieuwe overeenkomst is de in de Nederlandse verdragen gebruikelijke opsomming van definities opgenomen. Hierbij zij opgemerkt dat de definitie van «Nederland» (eerste lid, onderdeel b) tevens het continentale plat van Nederland omvat en dat de definitie van «internationaal vervoer» (eerste lid, onderdeel g) ook betrekking heeft op de binnenscheepvaart.

Fiscale woonplaats (artikel 4)

In artikel 2, tweede lid, van het huidige verdrag wordt zowel voor natuurlijke personen als voor rechtspersonen een zelfstandige woonplaatsbepaling gegeven.

De in de nieuwe overeenkomst overeengekomen bepaling is de gebruikelijke door Nederland in verdragen overeen te komen bepaling die overigens overeenstemt met de bepaling van het OESO-modelverdrag 1977 ter zake.

Ook de conflictregels in de leden twee en drie zijn de voor Nederland gebruikelijke bepalingen. Zo is in het derde lid bepaald dat ingeval van een dubbele woonplaats van een lichaam, het lichaam wordt geacht te zijn gevestigd in de Staat waar de feitelijke leiding is gevestigd.

Vaste inrichting (artikel 5)

De omschrijving van het begrip vaste inrichting in het bestaande verdrag is geënt op het voorstel in ontwerp 1a van de Volkenbond uit 1928. Deze omschrijving wijkt nogal af van de gebruikelijk door Nederland in de moderne verdragen overeen te komen bepalingen. Slechts enkele elementen van de omschrijving in de moderne verdragen zijn in de bestaande bepaling terug te vinden, zoals filialen, fabrieken, werkplaatsen en kantoren.

Artikel 5 in de nieuwe overeenkomst is meer in lijn met de huidige Nederlandse verdragspolitiek wat onder andere tot uitdrukking komt in de gebruikelijke opsomming in het tweede lid, de 12-maands termijn voor onder andere bouwwerken in het derde lid en de uitzonderingsbepalingen voor de hulp- of ondersteuningswerkzaamheden van het vierde lid.

De bepaling van onderdeel f in het vierde lid is op Hongaars verzoek opgenomen en bewerkstelligt dat constructie-, installatie- of montagewerkzaamheden, verricht door een onderneming in verband met door diezelfde onderneming geleverde machines en uitrustingen, geen vaste inrichting kan opleveren ondanks het bepaalde in de eerste drie leden van artikel 5.

Op basis van de overeengekomen tekst van artikel 5 en in samenhang met het commentaar op artikel 5 van het OESO-modelverdrag 1977, waren beide delegaties het erover eens dat indien een persoon zich in een van beide landen ophoudt enkel en alleen voor het voorbereiden van de ondertekening of voor het uiteindelijk ondertekenen van handels- of leencontracten, hij geen vaste vertegenwoordiger is in de zin van deze overeenkomst. De reden hiervoor is dat deze activiteiten in het totaal van de verkoopactiviteiten slechts van voorbereidende aard zijn en overigens van een zodanige geringe omvang zijn dat hieraan geen winst kan worden toegerekend.

Onderdeel III van het protocol waarin wordt bepaald dat een vaste bedrijfsinrichting ook omvat een vaste plaats waar industriële activiteiten

worden verricht, is een uitvloeisel van de Hongaarse nationale wet waarin onderscheid wordt gemaakt tussen handelsactiviteiten, zijnde de koop en verkoop van goederen, en industriële activiteiten, zijnde de overige ondernemingsactiviteiten.

Inkomsten uit onroerend goed (artikel 6)

Het bestaande verdrag wijst het recht tot belastingheffing van de inkomsten uit onroerende goederen toe aan de Staat waar deze goederen zijn gelegen. Het verdrag bevat echter geen definitie van het begrip onroerend goed.

Hypothecaire interest is belastbaar in de Staat waar het door hypotheek verbonden onroerend goed is gelegen. Het verdrag geeft geen uitdrukkelijke regels voor de belastingheffing bij de vervreemding van onroerend goed.

In de nieuwe overeenkomst is in de bewoordingen die overeenstemmen met artikel 6 van het OESO-modelverdrag 1977, bepaald, dat inkomsten die een inwoner van een van de Staten verkrijgt uit onroerende goederen die in de andere Staat zijn gelegen, in die andere Staat mogen worden belast.

Voor voordelen die worden verkregen uit de vervreemding van onroerende goederen is een overeenkomstige regel neergelegd in artikel 13, eerste lid, van de overeenkomst. Deze regel bestrijkt zowel de gevallen waarin de voordelen in het kader van een onderneming als daarbuiten worden behaald.

Hypothecaire interest is evenals de overige interest ingevolge het bepaalde in artikel 11 van de overeenkomst belastbaar in de Staat waar de genietter hiervan zijn woonplaats heeft.

Winst uit onderneming (artikel 7)

In overeenstemming met het overeenkomstige artikel van het OESO-modelverdrag 1977, gaat artikel 7 van de nieuwe overeenkomst uit van het beginsel dat de ene Staat de winst van een onderneming van de andere Staat slechts mag belasten indien en voorzover die winst is toe te rekenen aan een in de eerstbedoelde Staat gevestigde vaste inrichting. De formulering van dit beginsel en de verdere uitwerking daarvan stroken geheel met de bewoordingen uit het OESO-modelverdrag 1977. In het derde lid is uitdrukkelijk vastgelegd, dat bij het bepalen van de winst van een vaste inrichting al die kosten in mindering mogen worden gebracht, die zijn gemaakt ten behoeve van die vaste inrichting, ook al zijn ze opgelopen buiten het land waar de vaste inrichting is gevestigd.

Daarnaast is in onderdeel IV, letter a, van het protocol een interpretatieve bepaling neergelegd met betrekking tot zogenaamde «turn key projects». Inhoudelijk wijkt deze door Nederland voorgestelde bepaling niet af van de Nederlandse en Hongaarse opvattingen op dit punt. Het werd desalniettemin nuttig geacht deze eenstemmige opvatting te verwoorden met het oog op het uitstralingseffect dat daarvan kan uitgaan op onderhandelingen met landen die een ander standpunt hebben.

Onderdeel IV, letter b, van het protocol is om dezelfde reden opgenomen. Zowel naar Nederlandse als naar Hongaarse opvatting zijn bedoelde betalingen géén royaltybetalingen in de zin van artikel 12 van de overeenkomst.

Luchtvaart, scheepvaart en binnenscheepvaart (artikel 8)

In het bestaande verdrag wordt de internationale scheepvaartwinst en de binnenscheepvaartwinst beheerst door de algemene bepaling inzake de toewijzing van heffingsbevoegdheden over winst. De internationale luchtvaartwinst is ter belastingheffing toegewezen aan de Staat waar de zetel van de werkelijke leiding van de onderneming is gevestigd.

De nieuwe overeenkomst gaat uit van hetzelfde uitgangspunt als artikel 8 van het OESO-modelverdrag 1977: voordelen uit de exploitatie van schepen en luchtvaartuigen in het internationale verkeer zijn slechts belastbaar in de Staat waar de werkelijke leiding van de onderneming is gevestigd.

Dit beginsel is daarnaast ook vastgelegd door de winst, behaald met binnenschepen in het internationale verkeer.

Verbonden ondernemingen (artikel 9)

In dit artikel is het zogenaamde «arms length»-beginsel neergelegd.

Het artikel stemt overeen met de bewoordingen van artikel 9 van het OESO-modelverdrag 1977, behoudens dat op Nederlands verzoek aan het eerste lid een volzin is toegevoegd welke tot uitdrukking brengt, dat de omstandigheid dat een moedervennootschap met haar dochtervennootschap in het andere land een «cost-sharing»-overeenkomst of een dienstverleningsovereenkomst heeft gesloten, op zichzelf niet met zich brengt dat inbreuk is gemaakt op het «arm's length-beginsel». De feitelijke inhoud van een dergelijke overeenkomst mag uiteraard wel aan het «arm's length-beginsel» worden getoetst.

Dividenden (artikel 10)

Ingevolge artikel 10 van het huidige verdrag mogen dividenden, ongeacht of het particuliere dividenden of deelnemingsdividenden betreft, in Nederland onverkort aan het nationale tarief van de dividendbelasting worden onderworpen.

In de nieuwe overeenkomst is voor deelnemingsdividenden een percentage van 5 vastgelegd.

Wat onder deelnemingsdividenden moet worden verstaan komt overeen met hetgeen op dat punt is vastgelegd in de overeenkomstige bepalingen van het OESO-modelverdrag 1977 waarin een deelneming van 25% als uitgangspunt wordt genomen.

De definitie van het begrip dividenden wijkt in een enkel opzicht af van die in het OESO-modelverdrag 1977 maar is in overeenstemming met de gebruikelijke Nederlandse verlangens in dezen. Op Nederlands verzoek zijn onder de definitie van dividend ook gebracht de uitdelingen op zogenaamde winstdelende obligaties. Dit vindt zijn oorzaak in het feit dat Nederland op grond van artikel 1, eerste lid, van de Wet op de dividendbelasting 1965, gerechtigd is dividendbelasting te heffen over de opbrengst van winstdelende obligaties.

Aan het zogenaamde Hongaarse registratierecht is onderdeel I van het protocol gewijd. Dit registratierecht is geen bronheffing op uitgedeelde winsten doch een «documentary duty» van 20% op de winst na belasting van joint-ventures in de vorm van niet-aandelenvennootschappen. Momenteel wordt deze heffing niet opgelegd. In de hiervoor genoemde protocolbepaling is overeengekomen dat indien een van beide Staten voornemens is een dergelijke heffing in te voeren met betrekking tot de winst van joint-ventures met een buitenlandse deelnemer, de bevoegde autoriteiten eerst tot overeenstemming moeten komen over het antwoord op de vraag of deze belasting in overeenstemming met de overeenkomst kan worden geheven.

Interest (artikel 11)

Ingevolge artikel 2, eerste lid, van het huidige verdrag mag alleen de woonstaat belasting heffen over interest die aan een inwoner wordt betaald. Slechts op interest uit winstdelende obligaties zou Nederland als bronstaat 25% dividendbelasting mogen heffen.

Onder de nieuwe overeenkomst zijn dezelfde beginselen vastgelegd, zij het dat het heffingspercentage over de opbrengst van winstdelende obligaties is beperkt in artikel 10. Daarnaast is in tegenstelling tot onder het bestaande verdrag, het heffingsrecht over hypothecaire interest toegewezen aan de woonstaat van de genieder.

Royalty's (artikel 12)

Onder het huidige verdrag zijn royalty's uit auteursrechten en octrooien op grond van artikel 6 alleen belast in de woonstaat van de genieder. Andere royalty's worden eveneens belast in de woonstaat van de genieder, maar de bronstaat kan, indien zij daartoe nationaalrechtelijk het wettelijke instrument heeft, een bronheffing opleggen op grond van artikel 10.

Ingevolge artikel 12 van de nieuwe overeenkomst zijn alle royalty's voortaan alleen belastbaar in de woonstaat van de genieder.

De definitie van het begrip royalty in het derde lid wijkt in een tweetal opzichten af van de omschrijving in het OESO-modelverdrag 1977.

Toegevoegd zijn vergoedingen voor films of banden voor radio en televisie. De definitie is ingeperkt in die zin dat vergoedingen voor gebruik van, of voor het recht van gebruik van, nijverheids- en handelsuitrusting of wetenschappelijke uitrusting niet onder het royaltybegrip vallen. In de Nederlandse optiek vormen deze vergoedingen geen royalty's, maar winst uit onderneming. In dit verband zij verwezen naar hetgeen is opgemerkt bij de behandeling van artikel 7 naar aanleiding van onderdeel IV, letter b, van het protocol.

Vermogenswinsten (artikel 13)

Het bestaande verdrag bevat geen expliciete regels met betrekking tot de belastingheffing van vermogenswinsten.

In de nieuwe overeenkomst is de belastingheffing hiervan geregeld langs de lijnen van artikel 13 van het OESO-modelverdrag 1977.

Het vijfde lid is een wens van Nederland. Nederland beoogt op deze wijze de in de Wet op de inkomstenbelasting 1964 geregelde heffing over de winst uit vervreemding van een aanmerkelijk belang in een Nederlandse vennootschap behaald door een inwoner van Hongarije, onder bepaalde omstandigheden aan Nederland voor te behouden.

Zelfstandige arbeid (artikel 14) en niet-zelfstandige arbeid (artikel 15)

Op grond van artikel 6 van het bestaande verdrag zijn de inkomsten uit vrij beroep belastbaar in de Staat waar de desbetreffende vrije beroepsbeoefenaar zijn beroep geregeld en niet slechts voorbijgaand uitoefent. Is er geen sprake van geregeld in een Staat zijn beroep uitoefenen, dan heeft de woonstaat van de vrije beroepsbeoefenaar het heffingsrecht. Voor niet-zelfstandige arbeid gelden dezelfde criteria als voor de vrije beroepsbeoefenaren.

De regeling voor de vrije beroepsbeoefenaar in de nieuwe overeenkomst is overeenkomstig de regeling in het OESO-modelverdrag 1977. Alleen indien in de Staat waar de vrije beroepsbeoefenaar niet woont door hem wordt beschikt over een vast middelpunt, kan deze Staat de voordelen in de belastingheffing betrekken. De regeling met betrekking tot de inkomsten uit dienstbetrekking is in grote lijnen eveneens in overeenstemming met de regeling in het OESO-modelverdrag 1977, zij het dat in afwijking van dit modelverdrag de belastingheffing over beloningen van personen die dienst doen aan boord van schepen of luchtvaartuigen in het internationale verkeer, is toegewezen aan de woonstaat. Laatstgenoemde regeling sluit beter aan bij de vrijstelling die in artikel 50, tweede lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 is voorzien voor niet in Nederland wonende zee- en luchtvaardenden.

Bestuurders- en commissarissenbeloningen (artikel 16)

Op grond van artikel 7 van het bestaande verdrag zijn beloningen van directeuren en commissarissen van vennootschappen belastbaar in de Staat waar zich de werkelijke maatschappelijke zetel van de onderneming bevindt.

In de nieuwe overeenkomst wordt het recht tot belastingheffing van beloningen die bestuurders en commissarissen van een onderneming als zodanig ontvangen, toegewezen aan de Staat waar de onderneming is gevestigd. Hoe het begrip «bestuurder» en «commissaris» moet worden uitgelegd, is verwoord in onderdeel VI, letter a, van het protocol.

Artiesten en sportbeoefenaren (artikel 17)

In het bestaande verdrag is geen afzonderlijke bepaling opgenomen met betrekking tot de toewijzing van het heffingsrecht over inkomsten van deze groep van personen.

In de nieuwe overeenkomst is bepaald dat artiesten en sportlieden in beginsel worden belast in de Staat waar zij hun activiteiten verrichten. Dit beginsel lijdt uitzondering indien de activiteiten van de artiest, musicus of sportman geheel of voornamelijk zijn gefinancierd door de andere Staat of indien de activiteiten plaatsvinden in het kader van een overeenkomst op cultureel gebied of sportgebied. In dat geval heeft de woonstaat van de artiest, musicus of sportman het recht tot belastingheffing over de in dat kader ontvangen inkomsten. Bepalingen met een soortgelijke strekking zijn ook in andere Nederlandse verdragen opgenomen. De achtergrond hiervoor is dat de Staat die de artiesten en sportlieden betaalt, ook belasting moet kunnen heffen over hun beloning en dat in het geval van een cultureel akkoord of een overeenkomst op sportgebied, de fiscaliteit geen belemmering moet vormen voor de uitvoering van deze akkoorden.

Pensioenen (artikel 18)

Het bestaande verdrag bevat geen uitdrukkelijke bepaling met betrekking tot particuliere pensioenen. Derhalve kan ervan worden uitgegaan dat deze op grond van artikel 2, eerste lid, van het huidige verdrag belastbaar zijn in de woonstaat van de genierter.

Het eerste lid van artikel 18 van de nieuwe overeenkomst bepaalt in overeenstemming met het bepaalde in het OESO-modelverdrag 1977, dat particuliere pensioenen belastbaar zijn in de woonstaat van de genierter.

Evenals in de Nederlandse verdragen met Canada, Groot-Brittannië en Noord-Ierland, Griekenland, Pakistan en Sri Lanka is in deze overeenkomst uitdrukkelijk een onbeperkte bronstaatheffing opgenomen wanneer particuliere pensioenen worden afgekocht.

Pensioenen en soortgelijke betalingen die krachtens het stelsel inzake sociale zekerheid van een van de Staten worden betaald – wat Nederland betreft valt hier te denken aan de AOW-, AWW-, AAW/WAO-uitkeringen alsmede de pensioenen en uitkeringen ingevolge de Wet buitengewoon pensioen 1940–1945, de Wet buitengewoon pensioen zeelieden – oorlogsslachtoffers en de Wet uitkeringen oorlogsslachtoffers 1940–1945 – mogen ingevolge het derde lid ook in de bronstaat worden belast. Ook in de verdragen tussen Nederland en enkele andere landen, zoals Canada, Nieuw-Zeeland en Joegoslavië is deze regeling neergelegd.

Overheidsfuncties (artikel 19)

Op grond van artikel 8, tweede lid, van het bestaande verdrag is een staat bevoegd om belasting te heffen over beloningen van ambtenaren in dienst van die Staat en betaald door die Staat (een zogenaamde kasstaat-heffing).

Pensioenen uit de openbare kas zijn eveneens belastbaar in de kasstaat. In de nieuwe overeenkomst geldt eveneens een kasstaatheffing voor beloningen van overheidspersoneel, tenzij de genietter inwoner is van de andere Staat, aldaar zijn werkzaamheden verricht alsmede de nationaliteit van die andere Staat bezit of reeds in de andere Staat woonde voordat hij in dienst trad van de kasstaat. Te denken valt hierbij aan lokaal aangeworven ambassadepersoneel.

Voor de overheidspensioenen geldt een onverkorte kasstaatheffing, tenzij de pensioenen worden betaald aan inwoners van de andere Staat die ook de nationaliteit van de andere Staat bezitten.

Zowel voor overheidsbeloningen als -pensioenen geldt echter dat indien deze betalingen hun grondslag vinden in diensten die zijn bewezen in het kader van een op winst gericht overheidsbedrijf (derde lid) niet het artikel inzage overheidsfuncties van toepassing is, maar respectievelijk de artikelen 15 (dienstbetrekking), 16 (directeuren en commissarissen) of 18 (particuliere pensioenen).

De hele benadering van overheidsbeloningen en -pensioenen, zoals overeengekomen in deze bepaling, is niet alleen in overeenstemming met het OESO-modelverdrag 1977, doch ook in overeenstemming met hetgeen Nederland in zijn verdragen op dit gebied met andere landen is overeengekomen.

Professoren en leraren (artikel 20) studenten (artikel 21)

Het bestaande verdrag bevat geen uitdrukkelijke bepaling met betrekking tot de inkomsten van hoogleraren en leraren die in Nederland wonen en tijdelijk verbonden zijn aan een opleidings- of onderzoeksinstituut in Hongarije en omgekeerd. Dit leidt ertoe dat deze inkomsten ingevolge het bepaalde in artikel 6 van het huidige verdrag belastbaar zijn in de Staat waar de desbetreffende personen hun beroep gewoonlijk uitoefenen.

In de nieuwe overeenkomst worden de desbetreffende personen vrijgesteld van belasting in het land waar zij tijdelijk hun werk uitoefenen op voorwaarde dat zij inwoner in fiscale zin blijven van het andere land en het tijdelijke werkverband in de Staat waarin zij werkzaam zijn, niet langer duurt dan twee jaar. Het vorenstaande is niet van toepassing indien inkomsten worden verkregen uit onderzoek dat niet in het algemeen belang wordt verricht. Deze bepaling is de gebruikelijke die Nederland in zijn verdragen op dit gebied met andere landen overeenkomt.

Ten aanzien van studenten geldt dat, indien zij in het andere land studeren met een beurs van hun woonland, de andere Staat deze beurs vrijstelt van belasting. Een voor wat Nederland betreft gebruikelijke bepaling.

Overige inkomsten (artikel 22)

Dit artikel, het zogenaamde saldo-artikel, vormt, voor wat betreft de inkomenssfeer, het sluitstuk van de overeenkomst. Het komt woordelijk overeen met de desbetreffende bepaling van het OESO-modelverdrag 1977.

Bepaald is dat voor alle inkomensbestanddelen die niet uitdrukkelijk in de voorgaande artikelen van de overeenkomst ter belastingheffing aan een van beide Staten zijn toegewezen, het heffingsrecht toekomt aan de woonstaat van de genietter. In dit verband kan bij voorbeeld gedacht worden aan alimentatie- en lijfrente-uitkeringen.

Vermogen (artikel 23)

Hongarije kent momenteel geen vermogensbelasting. Men overweegt wel deze in te voeren. Mede omdat Hongarije in zijn andere overeenkomsten ook regels met betrekking tot de toewijzing van het heffingsrecht over het

vermogen heeft opgenomen, is in de onderhavige overeenkomst een dergelijke bepaling opgenomen. Deze luidt overeenkomstig de door Nederland gebruikelijk af te sluiten bepaling en is overigens bijna woordelijk in overeenstemming met de bepaling ter zake in het OESO-modelverdrag 1977.

Vermijding van dubbele belasting (artikel 24)

Evenals in de in de laatste jaren met andere landen gesloten overeenkomsten het geval is, is de Nederlandse regeling op het punt van de voorkoming van dubbele belasting zodanig geformuleerd, dat is aangegeven voor welke bestanddelen van het inkomen de vrijstellingsmethode en voor welke bestanddelen van het inkomen de verrekeningsmethode zal gelden. Voor de technische uitwerking van de vrijstellingsmethode wordt integraal verwezen naar de Nederlandse wetgeving, dat wil zeggen het Besluit voorkoming dubbele belasting. Dit geldt ook voor de voorkoming van dubbele vermogensbelasting waarvoor de vrijstellingsmethode eveneens van toepassing is. Een en ander is neergelegd in de leden één, twee en drie.

De methoden ter voorkoming van dubbele belasting van Hongaarse zijde, neergelegd in het vierde lid, zijn in beginsel dezelfde als de Nederlandse. Met uitzondering voor dividenden past Hongarije de vrijstellingsmethode toe.

Ingeval van dividenden wordt dubbele belasting voorkomen door middel van de verrekeningsmethode.

Onderdeel VII van het Protocol bewerkstelligt dat Nederland, voorzover dit niet direct valt af te leiden uit de tekst van de voorkomingsbepaling, bij het geven van voorkoming van dubbele vermogensbelasting slechts voorkoming behoeft te geven voor de nettowaarde van de aan Hongarije ter belastingheffing toegewezen vermogensbestanddelen. Dit houdt onder andere in dat Nederland rekening mag houden met bij voorbeeld met Hongaars onroerend goed verbonden hypothecaire en andere schulden.

Non-discriminatie (artikel 25)

Een non-discriminatie-bepaling komt in het bestaande verdrag niet voor.

De nu overeengekomen bepaling komt praktisch woordelijk overeen met de bepaling ter zake uit het OESO-modelverdrag 1977 en met de overeenkomstige bepalingen in de andere Nederlandse overeenkomsten op dit gebied.

Regeling voor onderling overleg (artikel 26)

Ook in het bestaande verdrag komt reeds een bepaling inzake onderling overleg voor, namelijk in artikel 12. De bepalingen in de nieuwe overeenkomst komen materieel nagenoeg geheel overeen met die van artikel 25 van het OESO-modelverdrag 1977. Slechts de laatste zin van het vierde lid, waar de mogelijkheid tot het instellen van een commissie wordt opgehouden, ontbreekt. Hieraan behoeft echter geen inhoudelijke betekenis te worden toegekend.

Uitwisseling van inlichtingen (artikel 27)

Een bepaling van deze strekking komt niet voor in het bestaande verdrag.

In de nu overeengekomen bepaling is overeengekomen dat inlichtingen worden uitgewisseld die benodigd zijn voor de uitvoering van de overeenkomst. Geen inlichtingen worden uitgewisseld die worden gevraagd

voor een strafrechtelijke vervolging. Op verzoek van de Staat die de inlichtingen uitwisselt, moet de andere Staat deze geheim houden.

Diplomatieke en consulaire ambtenaren (artikel 28)

In het bestaande verdrag is een bepaling van deze strekking niet opgenomen.

Het tweede lid bewerkstelligt dat Nederlandse en Hongaarse diplomaten, ongeacht het land waar zij te werk zijn gesteld, geacht worden inwoner te blijven van Nederland respectievelijk Hongarije. Daarmee wordt bereikt dat deze personen een beroep kunnen doen op de onderhavige overeenkomst.

Het derde lid voorkomt dat internationale organisaties, organen en functionarissen daarvan alsmede diplomatieke of consulaire ambtenaren van derde landen, die op grond van hun vestigingsplaats of verblijf in Nederland of Hongarije aangemerkt zouden kunnen worden als inwoner in de zin van de nationale fiscale wetgeving, aanspraak zouden kunnen maken op toepassing van de Nederlands-Hongaarse overeenkomst. Zij worden immers in Nederland en Hongarije – hoewel zij fiscaal inwoner zijn – niet integraal in de belastingheffing betrokken. Zonder deze bepaling zouden zij bij voorbeeld om verlaging van de bronheffing op dividenden tot het in deze overeenkomst neergelegde percentage kunnen vragen.

Uitbreiding tot andere gebieden (artikel 29)

Zoals in vrijwel alle Nederlandse overeenkomsten tot het vermijden van dubbele belasting gebruikelijk is, bevat de overeenkomst een bepaling waarbij is bepaald dat de overige bepalingen van de onderhavige overeenkomst kunnen worden uitgebreid tot andere delen van het Koninkrijk der Nederlanden. In verband met de status aparte van Aruba met ingang van 1 januari 1986 is de onderhavige bepaling zodanig geredigeerd dat de overeenkomst zowel tot de Nederlandse Antillen als tot Aruba kan worden uitgebreid. Indien tot uitbreiding wordt overgegaan, zal zulks geschieden door middel van een ter zake afzonderlijk te sluiten overeenkomst tussen Hongarije en de Nederlandse Antillen dan wel tussen Hongarije en Aruba.

Inwerkingtreding (artikel 30)

De overeenkomst treedt in werking op de 30ste dag na de laatste der beide data waarop de onderscheiden regeringen elkaar schriftelijk hebben medegedeeld, dat de in hun onderscheiden Staten grondwettelijk vereiste formaliteiten zijn vervuld. De overeenkomst vindt toepassing met ingang van 1 januari van het jaar, volgend op dat van de inwerkingtreding.

Beëindiging (artikel 31)

De overeenkomst blijft minstens zes jaar van kracht, daar zij pas in het zesde jaar na de inwerkingtreding met ingang van het zevende jaar kan worden opgezegd.

De Staatssecretaris van Financiën,
H. E. Koning

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
P. R. H. M. van der Linden